

Folkkonst och naturvin

Där kärlek är – Norrbottensk folkkonst på Havremagasinet

Att som vinproducent år efter år leverera, i stort sett, samma kvalité och smak på sitt vin kräver många gånger en och annan manipulation. Smaktillsatser, sötningsmedel, sulfiter med mer. Ganska länge hade jag burit den insikten om vad som verkligen döljer sig i vinet (som man dessutom har tyckt om). De målande beskrivningarna om vilken druva och om vilken jordmån lät mer och mer falskt - det var dags för mig att bli serverad naturvin.

Om naturviner kan man på Vin & natur's hemsida läsa: "Vårt fokus ligger på att förmedla vin med stark känsla av ursprung, personlig karaktär och ärligt uttryck." Piaki hette mitt vin och det kom från Loire. Det luktade stall och smakade roligt annorlunda.

"Samtidskonstens problem har alltid varit bristen på det autentiska och folkkonsten har en trovärdighetsreserv att hämta kraft ur", skrev konstnär Björn Larsson om utställningen "Annan konst" publicerad i nättidskriften Omkonst. Den visades på Göteborgs konstmuseum 2009.

Inte så konstigt då att jag åker till Havremagasinet i Boden för att igen uppleva sommarens stora utställning med folkkonst från Norrbotten. För att beröras av exempelvis Helga Boströms målning *Examen*, Einar Petterssons eller Julia Nylunds skulpturer. Att få bli överraskad, att inspireras av någon som gör som han eller hon vill. Barnligt, öppet, troskyldigt.

Assar Wallenius förunderliga måleri mötte jag redan för mer än 10 år sen. Jag var på kommunens återvinningsmarknad och i en kundvagn låg det 20-30 målningar av just Assar. Alla kostade 5 eller 10 kronor.

Naturmotiv finns det gått om och det är solituderna jag drabbas mest av - den ensamma älgen eller den ensamma renen. När jag sen står framför Julia Nylunds *Pojke* så känner jag mig närmast avklädd. Det klumpar sig i halsen. Vad är det som talar till mig? Är det en slags upprättelse av de bortglömda? Som om pojken böjer sig fram och viskar i mitt öra "Så skola de sista bliva de första".

På väg hem från konsthallen kommer jag att tänka på den tyske allkonstnären Louis Soutter som var verksam som musiker och konstnär i början av förra seklet. Soutter hade inte gjort särskilt mycket väsen av sig då han senare i livet går igenom en slags livskris. Äktenskapet kraschar och strax därpå börjar han måla med fingrarna. Inte för att det just var det, att måla med fingrarna, som gjorde att han skrev in sig i konsthistorien utan det var hans direkta uttryck som tillsammans med bibliska motivval gjorde bilderna oerhört laddade och starka.

"Där kärlek är" har man kallat utställningen på Havremagasinet. Ja, "där" i det naiva och oskuldsfulla. I ett här och nu där avsikten med det jag gör inget annat tycks vara än det jag gör.

Doften och smaken från naturvinet gör sig än mer påmint.

Text och foto: Bengt Frank

Curatorerna Mats Wikström och Birgitta Lindström har under ett år rest runt och inventerat Norrbotten på folkkonst. En gedigen samling med verk från mer än 40 personer och som fyllt fyra våningar i Havremagasinet.

Volym 2017-07-31